

Igitabo cya Daniyeli — Nimeru Ijana na Mirongo Itatu n'Irindwi

Guhishura Ubusobanuro Bwa Gihanura Bw'Ibimenyetso By'Inzira: Kuva mu 1776 kugeza mu 2023

Jeff Pippenger
2024-03-15

Igihe cyo gushyirwaho ikimenyetso kw'abantu ibihumbi ijana na mirongo ine na bine cyatangiyeye ku wa 11 Nzeri 2001, kandi kikanangirira ku itegeko rya ku Cyumweru muri Leta Zunze Ubumwe z'Amerika, ni cyo gihe aho ingaruka za buri yererekwa zisohorera. Amwe muri ayo mayerekwa agera kugeza ku kuza kwa kabiri kwa Kristo, ariko n'ayo asohora nyuma y'itegeko rya ku Cyumweru aba ashingiyeye ku gihe cyo gushyirwaho ikimenyetso. Gushyirwaho ikimenyetso kw'abantu ibihumbi ijana na mirongo ine na bine ni ho isezerano ry'iteka risohorera mu buryo butunganye rwose. Muri icyo gihe Kristo yandika amategeko Ye mu mitima no mu ntekerezo by'ubwenge by'ubwoko Bwe ubuziraherezo. Uko gushyirwaho ikimenyetso kugereranywa no guhuza ubumana n'ubumuntu, kudacumura.

Isano ry'ikigereranyo ry'"magana abiri na makumyabiri" rihagarariye icyarimwe kugarurwa, ndetse no guhuza ubumana n'ubumuntu. Imyaka magana abiri na makumyabiri uhereye kuri Bibiliya y'Umwami Yakobo kugeza ku iyerekwa rya mbere rya William Miller yeretse rubanda mu mwaka wa 1831, no kugeza ku isohorwa ryayo muri Vermont Telegraph mu 1833, ihagarariye guhuza ubumana n'ubumuntu. Irimo umukono w'"ukuri," ari ryo jambo ry'Igiheburayo ryaremywe n'Umuhanga w'Indimi w'Igitangaza, akomatanyiriza hamwe inyuguti ya mbere, iya cumi na gatatu, n'iya nyuma z'inyuguti z'Igiheburayo kugira ngo akore ijambo "ukuri". Imyaka magana abiri na makumyabiri uhereye mu 1611, n'iya Bibiliya y'Umwami Yakobo, kugeza mu 1831 no ku isohorwa ry'ubutumwa bwa Miller, igaragaza umukono w'Umuhanga w'Indimi w'Igitangaza.

Hagati y'ayo matariki yombi (1611 na 1831), igihe cy'imperuka cyo mu 1798 kigaragaza gukurwaho ikimenyetso ku butumwa bwo mu gitabo cya Daniyeli (Bibiliya yitiriwe King James), butanga ukwiyongera k'ubumenyi kwagejeje ku gitabo cya Miller cyasohowe mu 1831. Igihe cy'imperuka cyo mu 1798 kandi cyaranze itangiriro ry'igikorwa cyo kugeragezwa cyabyaye ubugome bwo kwigomeka kw'abakobwa b'abapfapfa, abo Daniyeli mu gice cya cumi na kabiri yita abanyabyaha. Bityo rero 1798 ihagarariye umubare cumi na gatatu, uri hagati y'inyuguti ya mbere n'iya nyuma, kuko cumi na gatatu ari ikimenyetso cyo kwigomeka. Kandi 1798 ifitanye isano n'igihe cyo kwitegura cyatangiyeye mu 1776 kigageza ku 1798, ari cyo gihe cy'imperuka.

Nk'uko ihuriro rya Miller ry'imyaka magana abiri na makumyabiri rirangwa, umwaka wa 1776 na wo waranzwe n'itangazwa ryaturutse ku Mana, ari ryo Itangazo ry'Ubwigenge, kandi utangira igihe kirangirira mu 1798 n'itangazwa ry'Amategeko y'Abanyamahanga n'Ay'Ubwigomeke. Imyaka magana abiri na makumyabiri y'ihuriro ry'ikigereranyo cya Miller ry'Ubumana

n'ubumuntu, ihuzwa n'umwaka wa 1798 n'imyaka makumyabiri n'ibiri yo gutegura, uhereye ku itangazwa ry'Itangazo ry'Ubwigenge ukageza ku itangazwa ry'Amategeko y'Abanyamahanga n'Ay'Ubwigomeke yo mu 1798. Kubera ko makumyabiri n'ibiri ari kimwe cya cumi cy'amagana abiri na makumyabiri, cyangwa kimwe cya cumi cy'amagana abiri na makumyabiri; umubare makumyabiri n'ibiri, kimwe n'umubare magana abiri na makumyabiri, uhagarariye ihuriro ry'Ubumana n'ubumuntu.

Imyaka magana abiri na makumyabiri ya Miller ifite ikimenyetso cy'ukuri, nk'uko n'igihe cyo gushyirwaho ikimenyetso kw'abihumbi ijana na mirongo ine na bine gifite icyo kimenyetso, kandi n'igihe cy'iteguro kuva mu 1776 kugeza mu 1798 na cyo gifite icyo kimenyetso nyine, kuko itariki yo hagati, ari yo 1789, igaragaza itangazwa ry'Itegeko Nshinga ryemejwe n'amakoroni cumi n'atatu.

Uruhererekane rwa Miller rwatangiye mu 1611 rukarangira mu 1831, kandi rwari rufite hagati yarwo mu 1798, ruhuzwa n'igihe cy'imyaka makumyabiri n'ibiri cyo kuva mu 1776 kugeza mu 1798, gifite hagati yacyo mu 1789. Ayo matariki yose uko ari atanu—1611, 1776, 1789, 1798 na 1831—ahagarariwe n'umurimo wo gutangaza inyandiko. Amatariki y'igihe cyo gutegura arimo kimwe cya cumi cy'imyaka makumyabiri n'ibiri kuva mu 1776 kugeza mu 1798, kandi icyo gihe kigaragaza igihe cyo gushyirwaho ikimenyetso cy'abihumbi ijana na mirongo ine na bine, ari cyo gihe ubumana buhuzwa n'ubumuntu. Igihe cya Miller cy'imyaka magana abiri na makumyabiri, n'igihe cyo gutegura cy'imyaka makumyabiri n'ibiri kuva mu 1776 kugeza mu 1798, byombi bihagarariye ihuriro ry'ubumana n'ubumuntu.

Igihe cyo gushyirwaho ikimenyetso kwa ba bihumbi ijana na mirongo ine na bine cyatangiye ku wa 11 Nzeri 2001, kandi cyaranzwe n'uko Isilamu yo mu ibyago bya gatatu yakubise igihugu cy'ubwiza cyo mu mwuka. Nyuma y'imyaka makumyabiri n'ibiri, ku wa 7 Ukwakira 2023, Isilamu yo mu ibyago bya gatatu yongeye gukubita igihugu cy'ubwiza gisanzwe, nyakuri. Mu gihe kiri hafi amategeko yo ku Cyumweru azaza, gushyirwaho ikimenyetso kwa ba bihumbi ijana na mirongo ine na bine kuzuzura, kandi Isilamu yo mu ibyago bya gatatu izongera ikubise Leta Zunze Ubumwe za Amerika.

Igihe cyo gushyirwaho ikimenyetso gitangira ubwo Isilamu igaba igitero ku nyamaswa yo ku isi, kandi kirangira ubwo Isilamu igabye igitero ku nyamaswa yo ku isi. Hagati aho, Isilamu yo muri ishyano rya gatatu yakubise ishyanga rya Isirayeli, iryo muri Bibiliya rigereranywa na Yuda. Yuda ni yo yari igihugu cy'icyubahiro cya kera, nyakuri, cyo muri Bibiliya, kandi Leta Zunze Ubumwe z'Amerika ni cyo gihugu cy'icyubahiro cya none, cyo mu buryo bw'umwuka.

Ibitero bitatu bya Isilamu byose byagabwe ku gihugu cy'ikuzo. Icyamba mbere n'icyamba nyuma byagabwe ku gihugu cy'ikuzo cya none cyo mu buryo bw'umwuka, naho igitero cyo hagati cyagabwe ku gihugu cy'ikuzo cya kera gifatika. Ikimenyetso cyo hagati cy'inzira cyari igitero cyagabwe ku gihugu cya Isirayeli cya none, kandi mu kubambwa kwa Mesiya wabo, Isirayeli ifatika yahindutse ikimenyetso cy'ubwigomeke, nk'uko bigaragazwa n'inyuguti ya cumi n'eshatu y'inyuguti z'Igiheburayo.

Igihe cyo kwitegura kuva mu 1776 kugeza mu 1798 na cyo gifitanye isano n'imyaka magana abiri na makumyabiri y'urugendo rw'umumarayika wa gatatu, kuko, guhera mu 1776 n'Itangazo ry'Ubwigenge, kugeza mu 1996, n'itangazwa ry'ikinyamakuru *The Time of the End*, ari imyaka magana abiri na makumyabiri. Hagati muri ayo mateka hari igihe cy'imperuka mu 1989, kiranga kwigomeka kw'abakobwa b'abapfapfa babi. Ni cyo gituma 1611, 1776, 1789, 1798, 1831, 1989, 1996, 2001, 2023 n'itegeko ryo ku Cyumweru rigiye kuza vuba, byose ari ibimenyetso by'inzira bifitanye isano n'ukuri ko ubumana bwahujwe n'ubumuntu budakora icyaha. Ibimenyetso by'inzira icumi, bibiri muri byo byisubiyemo kabiri.

Icumi ni umubare ugereranya ikigeragezo, kandi iyo uteranyije ayo matariki abiri yasubiwemo, ari yo 1776 na 1798, ubona igiteranyo cy'ibimenyetso cumi na bibiri, bigereranya abantu ibihumbi ijana na mirongo ine na bine. Ibyo bimenyetso byose bivuga inzira y'igeragezwa ry'abo bihumbi ijana na mirongo ine na bine ribaho kuva ku wa 11 Nzeri 2001 kugeza ku itegeko ryo ku Cyumweru rigiye kuza vuba, aho Kristo asohozwa umurimo wa marayika wa gatatu ahuje ubumana Bwe n'ubumuntu bw'abo bihumbi ijana na mirongo ine na bine bo, mu bihe bisigaye byose by'iteka ryose, batongera gukora icyaha. Birumvikana ko uku kuri gushobora kubonwa gusa n'abahisemo, nk'uko Yesaya abivuga, "kurebeshya amaso yabo, no kumva n'amatwi yabo, no gusobanukirwa n'umutima wabo, no guhinduka, no gukizwa."

Ku wa 22 Ukwakira 1844, marayika wa gatatu yarageze ubwo Kristo yahise aza mu rusengeru rwe kugira ngo asohoze igikorwa cyo gushyiraho ikimenyetso ku bihumbi ijana na mirongo ine na bine. icyo gihe itsinda ry'Abamillerite ryakurikiye Kristo rinjira Ahera Cyane, nubwo nyuma yaho bahagaritse gukurikira umucyo ugenda urushaho kwaguka wa marayika wa gatatu maze basubiramo ubugome bwo kwigomeka bw'i Kadashi ya mbere, maze bategekwa kuzerera mu butayu bwa Lawodikiya kugeza bose bapfuye.

Igihe Kristo yinjiraga mu buryo butunguranye Ahera Cyane, ihuriro ry'ubumana n'ubumuntu ryagereranyaga umurimo yari yiteguye gusohozwa, kandi uwo murimo wagereranywaga mu buryo bw'ikimenyetso n'Intiti Itangaje y'Indimi iherekejwe n'abahamya babiri. Abo bahamya bari Habakuki na Yohana. Mu gice CYA KABIRI umurongo WA MAKUMYABIRI, muri ibyo bitabo byombi, tariki ya 22 Ukwakira 1844 haragaragazwa. Umwe yashimangiye umurimo w'imponzani (kubana umwe), watangiye kuri iyo tariki, undi na we agaragaza urusengeru rwagombaga kwezwa.

Urusengeru yajeho gitunguranye ushushanywa n'urusengeru rwari rwararibatijwe n'ububasha bwa buri muni (ubupagani) n'ubw'igiseswa cy'umurumbu (ubupapa). Nanone urusengeru rwashushanyaga Kristo, ari we rusengeru rwashushanywe maze rukongera kubakwa mu minsi itatu. Nanone rwashushanyaga urusengeru rw'Abamillerite rwubatswe mu myaka mirongo ine n'itandatu, uherye mu 1798 kugeza mu 1844. Nanone rwashushanyaga urusengeru rw'umuntu, rutunganywa n'ama-chromosomes mirongo ine n'itandatu kandi rugena ndetse rugategeka imiterere y'uturemangingo tw'umubiri w'umuntu. Ntabwo ari impanuka ko buri ngirabuzimafatizo yose yo mu mubiri w'umuntu isimburwa burundu buri minsi ibihumbi bibiri magana atanu na makumyabiri.

Muri ibi bishushanyo byose by'urusengero bituruka ku Mana, bishushanya umurimo wa Kristo wo guhuza ubumana n'ubumuntu, ubumana buri gihe bubanziriza ubumuntu. 1611 ibanziriza 1831. 1776 ibanziriza 1798. 1776 ibanziriza 1996. 2001 ibanziriza 2023. Abamillerite bakurikiye Kristo binjira Ahera Cyane. Mu itangiriro Imana yaremye umuntu.

Ubu noneho turagaruka ku isuzuma ryacu ry'ibimenyetso bitatu by'inzira byo mu 1776, 1789 na 1798, bigereranya igihe cyo kwitegura gishushanya igihe cyo gushyirwaho ikimenyetso. Igihe cya mbere gihagarariwe na 1776, Itangazo ry'Ubwigenge, n'igihe cy'Amakongere abiri y'Umugabane; naho igihe cya kabiri kigahagararirwa na 1789, Itegeko Nshinga, n'igihe cy'Ingingo z'Ihuriro kugeza mu 1798.

Ibanga ry'igishushanyo cy'izo nyamaswa, ari ryo kuri kuvuga ko umutwe wa munani ukomoka kuri ya mitwe irindwi, rigaragazwa muri ibyo bihe byombi. Nanone kandi rigaragazwa ku kimenyetso cya gatatu cy'iyo mateka, ariko icyo kimenyetso kivuga ku mutwe wa munani, ukomoka kuri ya mitwe irindwi, nk'uko byasohorejwe mu bubasha bw'ubupapa. Ibihe bibiri bya mbere bigaragaza isohora ry'umutwe wa munani ukomoka kuri ya mitwe irindwi imbere muri Leta Zunze Ubumwe za Amerika.

Leta Zunze Ubumwe z'Amerika zigizwe n'amahembe abiri; rimwe rifitanye isano n'umugabo, irindi rikaba rifitanye isano n'umugore. Umugabo ni ububasha bwa politiki; ni ihembe rya Repubulikani. Umugore ni ububasha bw'idini; ni ihembe ry'Abaporotesitanti. Ni cyo gituma igihe kigereranywa na 1776, hamwe n'Itangazo ry'Ubwigenge, kigereranya ihembe ry'Abaporotesitanti, kuko ubumana buri gihe bubanza ubumuntu. Igihe kigereranywa na 1789, hamwe n'Itegeko Nshinga, kigereranya ihembe rya Repubulikani.

Mu mwaka wa 2020, amahembe yombi yishwe n'ububasha bwa kijyambere bw'ikiyoka bwa Satani, butemera ko Imana iriho. Ihembe nyakuri ry'Abaporotesitanti ryishwe ku wa 18 Nyakanga 2020, kandi ihembe ry'Abaripublikani ryicwa nyuma yaho ku wa 3 Ugushyirwa 2020. Mu mwaka wa 2023, abahamya bombi barahagurutse, maze isi yari yarishimiraga intumbi zabo itangira kugira ubwoba.

Mu mwaka wa 2023, umurimo wa nyuma wo gushyirwaho ikimenyetso kwa ba bantu ibihumbi ijana na mirongo ine na bine watangiye mu gisekuru cya nyuma cy'amateka y'isi. Ubu Ubumana buri guhuzwa n'ubumuntu iteka ryose, nk'uko abizerwa bo mu minsi y'imperuka bagaragaza iteka ryose ishusho ya Kristo.

Mu mwaka wa 2023, umurimo wa nyuma wo guhuza Itorerero ry'ubuhemu n'Igihugu cy'ubuhemu mu gihugu cy'inyamaswa yo mu isi waratangiye. Imiterere y'ubutegetsi igereranywa n'ubupapa, igizwe n'Itorerero ry'ubuhemu ritegeka Igihugu cy'ubuhemu, icyo gihe yari irimo ishyirwaho, kandi irimo yongerera kubyara ishusho y'inyamaswa.

Ikigeragezo gikomeye ku bahamagawe ni ikigeragezo cyo kubona ishusho y'inyamaswa irimo kuremwa, nk'uko igereranywa n'"amajwi, imirabyo n'inkuba" hamwe n'"umutingito" ugiye kuza. Igihe cyo gushyirwaho ikimenyetso ni cyo gihe buri yerwa ryose rigera ku ngaruka yaryo itunganye rwose (isohozwa). Mu gihe cyo kwitegura cyo kuva mu 1776 kugeza mu 1798,

kigereranya igihe cyo gushyirwaho ikimenyetso, habayemo amapine ari mu yandi mapine, bikaba ari kimwe mu bice by'iyerekwa Ezekiyeli yabonye igihe yitegerezaga Ahera Cyane, mu gihe cyo gushyirwaho ikimenyetso kw'abari ijana na mirongo ine na bane. Ayo mapine, Mushiki wacu White ayasobanura ko ari "uguhurirana gukomeye kandi gukompleksiye kw'ibyabaye mu mibereho y'abantu." Igihe cyo kwitegura cyo kuva mu 1776 kugeza mu 1798 cyari gikubiyemo bimwe muri ibyo "uguhurirana gukomeye kandi gukompleksiye kw'ibyabaye mu mibereho y'abantu," bikwiye kwitabwaho.

Kimwe gifitanye isano n'ukuri ko Ubufaransa bw'Impinduramatwara bwagereranyaga Leta Zunze Ubumwe z'Amerika. Ayo mahanga yombi yimika ubupapa ku ntebe y'isi, kandi ayo mahanga yombi arayikuraho. Ayo mahanga yombi yegurira imbaraga za gisirikare n'iz'ubukungu kugira ngo asohoze uwo murimo. Ayo mahanga yombi akuraho gitunguranye amadini yayo yari ashyigikiwe na leta kugira ngo abe aya Gatolika. Ayo mahanga yombi agerwaho n'"umutingito" uhirika za guverinoma zayo zari zashyizweho. Amateka y'ayo mahanga yombi ahujwe n'umwaka wa 1789, kuko mu 1789, Impinduramatwara y'Abafaransa yatangiye kandi Itegeko Nshinga rya Leta Zunze Ubumwe z'Amerika ryatangiye gukurikizwa.

Impinduramatwara y'Abafaransa yamaze imyaka icumi. Napoleon Bonaparte yazamutse ku butegetsi mu byiciro bya nyuma by'Impinduramatwara y'Abafaransa. Yabaye umuyobozi ukomeye wa gisirikare kandi agira uruhare rukomeye muri guverinoma y'u Bufaransa nyuma ya kudeta ye yabayeho neza ku wa 9 Ugushyirwa 1799, ari byo byatumye aba Konsuli wa Mbere wa Repubulika y'u Bufaransa.

Mu gihe cya kabiri cy'igihe cyo kwitegura, cyo kuva mu 1776 kugeza mu 1798, umugabo wari uwa munani (atari mu rukurikirane), akaba yari uwo muri ba barindwi, yari John Hancock. Yari umwe mu baperezida umunani bo mu gihe cya kabiri gihagarariwe na 1789 (umwaka w'Impinduramatwara y'Abafaransa). Ni we wenyine muri abo baperezida umunani wari warigeze no kuyobora nka Perezida mu gihe cya mbere, gihagarariwe na 1776. Muri uwo murongo w'ubuhanuzi, ni we wari uwa munani, kandi yari uwo muri ba barindwi.

Ni ikimenyetso cy'igihe cy'umuntu, kuko igihe cya mbere kigereranya icy'Imana; bityo akaba ari we kimenyetso gihuza ibyo bihe byombi hamwe (icy'Imana n'icy'umuntu). Umukono we ni wo mukono uzwi cyane kurusha indi mu mateka y'abantu, kandi wagereranyaga ibirenze cyane ubuhanga bwe butangaje bwo kwandika.

Umukono wa John Hancock ku Itangazo ry'Ubwigenge ni wo mukono uzwi cyane kurusha indi yose mu mateka. Uwo mukono we munini kandi ugaragara cyane wabaye ikimenyetso kizwi hose, uhagarariye ubwigenge bwa Amerika no kwintangira kwa za koloni z'Abanyamerika mu kurwanya ubutegetsi bw'Abongereza. Hancock, wari Perezida wa Kongere y'Umugabane muri gihe Itangazo ryashyirwagaho umukono mu mwaka wa 1776, bivugwa ko yanditse izina rye mu buryo bugaragara cyane kugira ngo Umwami George III abashe kurisoma atambaye indorerwamo ze, bityo bikaba byaragarazaga ubutwari bwe no kwiyegurira kwe impamvu y'ubwigenge.

Hancock yari umwe mu baperezida umunani bo mu gihe gihagarariwe na 1789, ariko kandi yari umwe mu bagabo barindwi babaye abaperezida mu gihe gihagarariwe na 1776. Ni we wari

perezida igihe Itangazo ry'Ubwigenge ryashyirwagaho umukono. Hancock ahuza ibyo bihe byombi akoresheje umukono we wa kimuntu, kandi abarirwa mu mateka ya mbere no mu mateka ya kabiri. Amateka ya mbere ahagarariye iby'Imana, naho aya kabiri agahagararira iby'umuntu; kandi umukono uhuza ayo mateka yombi ni umukono w'Umuhanga w'Indimi Utangaje, wakoresheje igikoresho cya kimuntu kugira ngo ahuze igihe cy'ubumana gihagarariwe na 1776 n'igihe cya kimuntu gihagarariwe na 1789.

Hari indi mukono umwe gusa wundi mu mateka y'isi uhanganye n'umukono wa Hancock ku bijyanye no kumenyekana, kandi na wo ni umukono ufitanye isano na 1789 n'Impinduramatwara y'Abafaransa. Uwo mukono ugaragaza ubwoko bumwe bw'ubutwari Hancock yashakaga kugaragaza, kandi uboneka mu mateka y'u Bufaransa.

Mu rwego rwo kumenyekana ku rwego rw'isi no kugira ubusobanuro bw'ikimenyetso, umukono wa Napoleon Bonaparte ufite umwanya ugereranywa n'uwa John Hancock, nubwo biri mu rwego rw'amateka n'umuco bitandukanye. Napoleon, wari umuyobozi ukomeye wa gisirikare n'uwa politiki w'u Bufaransa, yasize ikimenyetso gikomeye mu mateka y'u Burayi n'ay'isi, cyane cyane mu gihe cy'Intambara za Napoléon. Umukono we, wakundaga kurangwa n'imiterere yawo ikomeye kandi yihariye, waje kugereranya ububasha bukomeye yari afite n'impinduka zagutse yazaniye u Burayi, harimo n'ivugururwa ry'amategeko rizwi ku izina rya Napoleonic Code.

Nk'uko umukono wa Hancock usobanura ukwanga kugengwa n'Abongereza no guharanira ubwigenge bwa Amerika, ni ko n'umukono wa Napoleon ugaragaza ubundi bwoko bw'ubutwari n'irari ryo kugera kure—ari bwo guhinduranya imbibi za politiki z'u Burayi no guteza imbere amahame y'Impinduramatwara y'Abafaransa. Iyo mikono yombi ni ibimenyetso biranga uruhare rw'abo bantu b'amateka, buri wese mu mwanya we, mu guhanga imigendekere y'igihe cy'ahazaza h'ibihugu byabo no ku ngaruka zagutse ibikorwa byabo byagize ku mateka y'isi.

Ubwo Ezekiyeli yabonaga amapine ari imbere mu yandi mapine, agereranya imikoranire y'urusobe y'ibibera mu bantu mu gihe cy'amateka y'igihe cyo gushyirwaho ikimenyetso cy'abantu ibihumbi ijana na mirongo ine na bine, rimwe muri ayo mapine ryari ryaragereranyijwe n'ipine mu mwaka wa 1789, ubwo Itegeko Nshinga rya Leta Zunze Ubumwe z'Amerika, ya nyamaswa ifite ihembe rya Repubulika n'ihembe ry'Abaporotesitanti, ryahuraga n'Ubufaransa, ya nyamaswa ifite ihembe rya Egiputa n'ihembe rya Sodomu.

Kuva mu wa 1789 kugeza mu wa 1799, Ubufaransa bwanyeganyejwe n'"umutingito" wakomotse ku nyamaswa y'ubuhakanyi yakomotse ikava ikuzimu. Mu gihe cyo gushyirwaho ikimenyetso cy'abihumbi ijana na mirongo ine na bine, umwaka wa 1789 ugereranya igihe gitangira ku wa 18 Nyakanga 2020, igihe inyamaswa y'ubuhakanyi yahirikaga kandi ikica ihembe rya Porotesitanti y'ukuri, hanyuma ku wa 3 Ugushyingo 2020 inyamaswa y'ubuhakanyi na yo ihirika kandi yica ihembe rya Repubulikanisime. Uruziga rwa 1789 rugereranya uruziga rwa 2020, nk'uko bigaragazwa n'uwa 18 Nyakanga (ubumana), n'uwa 3 Ugushyingo 2020 (ubumuntu).

Umukono w'Imana, nk'uko ugaragazwa n'ubumuntu, uboneka mu mikono ibiri izwi cyane kurusha iyindi yose ku isi, yombi ihuzwa na 1789, kandi yombi ahagarariye imbaraga zishyira ubupapa ku ntebe y'isi kandi zikabuvanaho. 1789, nk'ahagarara hagati mu bimenyetso bitatu

by'inzira bihagarariye umukono w'Imana w'ukuri, ifite umukono w'inkoloni "cumi na eshatu" n'"ubwigomeke" bw'Impinduramatwara y'u Bufaransa.

1789 kugeza kuri 1799 hagereranya amateka y'Impinduramatwara y'Abafaransa, kandi umubare icumi ugereranya ikigeragezo. 1789 ni inyuguti ya mbere y'"ukuri", naho 1799 igereranya inyuguti ya nyuma y'icyo gihe mu Bufaransa. Igihe cyo hagati cyaranzwe n'iyicwa ry'umwami w'u Bufaransa mu 1793, ubwo abaturage bigomekaga ku butegetsi bwe bw'ubwami bwuzuye ubwibone.

"Ubutumwa bwiza bw'amahoro Ubufaransa bwari bwaranze bwagombaga rwose kurandurwa, kandi ingaruka zari kuba ziteye ubwoba cyane. Ku wa 21 Mutarama 1793, hashize imyaka magana abiri na mirongo itanu n'umunani uhereye ku munsu nyir'izina Ubufaransa bwiyejeje mu buryo busesuye gutoteza Abavugururamyizerere, undi mutambagiro, ufite umugambi utandukanye cyane, wanyuze mu mihanda y'i Paris." The Great Controversy, 230.

1789 habaye ikimenyetso cy'inyuguti ya cumi n'eshatu ku nyamaswa y'amahembe abiri ya Leta Zunze Ubumwe za Amerika, kandi iba inyuguti ya mbere ku nyamaswa y'amahembe abiri y'u Bufaransa. Inyuguti yo hagati y'u Bufaransa yari 1793, igihe umwami w'u Bufaransa yaciwe umutwe, naho Napoleon ahagararira inyuguti ya nyuma igihe yafataga ubutegetsi bwa guverinoma mu 1799. Ikimenyetso cy'"ukuri" mu mateka yo guhirikwa kw'u Bufaransa, gihagarariwe na 1789, 1793, na 1799, ni uruziga rw'ubuhanuzi ruhujwe hamwe n'uruziga rw'ubuhanuzi rwa 1776, 1789, na 1798.

Amateka yombi arimo imikono ibiri izwi cyane kurusha iyindi yose mu mateka y'abantu, bityo agahuza umukono w'Imana w'"ukuri" n'imikono ibiri y'abantu. Ayo mapine yombi ahuzwa n'inyuguti ya cumi na gatatu mu gihe cyo gushyirwaho ikimenyetso kwa ba bihumbi ijana na mirongo ine na bane, ari cyo gihe gihera ku kwicwa kw'abahamya babiri mu 2020 kugeza bahagarutse mu 2023, kikaba kirangwa n'itariki ya 7 Ukwakira 2023.

Tuzakomeza inyigisho yacu mu ngingo ikurikira.